

Alueellisen hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2024

- **Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman raportti 2024**
- **Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman raportti 2024**

Sisältö

	Dian nro
1. Johdanto	3
2. Tarkoitus ja tavoitteet	4
3. Lainsäädäntö ja Kymenlaakson hyvinvointialueen hyte-lautakunnan tehtävät hyvinvointikertomustyössä	5
4. Maakunnalliset hyte-työryhmät	6
5. Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosiraportti 2024	7-25
6. Maakunnallisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman raportti 2024	26-28
7. Alueellisen ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman raportti 2024	29-34

1. Johdanto

- ▶ Hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmia toteutetaan ja arvioidaan vuosittain osana taloussuunnittelua. Toteutuneista toimenpiteistä ja kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilasta informoidaan vuosittain kuntien ja kuntayhtymän talous- ja toimintasuunnittelun yhteydessä.
- ▶ Tässä Alueellisen hyvinvointikertomuksen vuosiraportissa arvioidaan Kymenlaakson alueelliselle hyte-työlle vuodelle 2024 asetettujen välitavoitteiden toteutumista.
- ▶ Alueellista hyvinvointikertomuksen vuosiraporttia 2024 täydentävät Maakunnallisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman sekä Alueellisen ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman raportit vuodelta 2024 sekä Kuntakortit 2024 kaikista alueen kunnista.

Kuntakohtainen raportointi (Alueellisen hyvinvointikertomuksen painopisteet)

[Hyte-kuntakortti Hamina 2024](#)

[Hyte-kuntakortti Kotka 2024](#)

[Hyte-kuntakortti Kouvola 2024](#)

[Hyte-kuntakortti Miehikkälä 2024](#)

[Hyte-kuntakortti Pyhtää 2024](#)

[Hyte-kuntakortti Virolahti 2024](#)

Raporttia täydentää lisäksi:

- ▶ - **Indikaattoritieto 2024** (viimeisin saatavissa oleva tieto)
<https://kymenhva.fi/wp-content/uploads/2025/01/Indikaattoritieto-2024.pdf>
- **Asiakkaan ohjaaminen hyvinvointia ja terveyttä edistäviin palveluihin** - 3/2024 toteutettu hyvinvointialueen henkilöstön hyte-kyselyn koonti:
<https://kymenhva.fi/wp-content/uploads/2024/11/Asiakkaan-ohjaaminen-hyvinvointia-ja-terveytta-edistavaan-hyte-toimintaan.pdf>

2. Tarkoitus ja tavoitteet

Kymenlaakson alueelliset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen strategiset painopisteet:

Kymenlaakson asukkailla on
mahdollisuus

- 1) elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen
- 2) terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen
- 3) elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä
- 4) merkitykselliseen elämään

<https://kymenhva.fi/hyvinvointialue/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistaminen/>

Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2020–2025 sekä väestöryhmäkohtaiset hyvinvointisuunnitelmat ovat lakisääteisiä ja strategisia asiakirjoja. Asiakirjat on päivitetty vuoden 2023 aikana vastaamaan hyvinvointialueen strategian tavoitteisiin.

- **Tarkoitus on tuottaa yhtenäinen tilannekuva kaikille toimijoille ja koota eri toimijoiden resursseja yhteisten tavoitteiden suuntaiseksi.**
- **Toimivat tiedolla johtamisen välineenä ja tarjoavat päätöksenteon tueksi kokonaiskuvan maakunnan hyvinvoinnin ja terveyden tilasta.**
- Painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet on laadittu monialaisen työryhmätyöskentelyn tuloksena ja ne perustuvat väestön terveysseurantatietoihin sekä asiantuntijatietoon.

Tavoitteena on lisätä kymenlaaksolaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä, ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä sekä vahvistaa osallisuutta:

- Painopisteiden toteutumista tukevat tavoitteet on suunniteltu toteutettavaksi alueellisella tasolla, Kymenlaakson hyvinvointialueella sekä alueen kunnissa ja järjestöissä.
- **Tavoitteena on alueellisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistoiminnan sekä hyte-rakenteiden kehittämisen myötä tukea myös hallitusohjelman tavoitteita: painopisteen siirtymistä raskaista palveluista ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin.**

3. Lainsäädäntö ja Kymenlaakson hyvinvointialueen hyte-lautakunnan tehtävät hyvinvointikertomustyössä

Sote-järjestämislaki § 7, § 29

Hyvinvointialueen on toimittava yhteistyössä alueen kuntien kanssa ja tuettava niitä asiantuntemuksellaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä. Lisäksi hyvinvointialueen on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä yhteistyötä muiden hyvinvointialueella toimivien julkisten toimijoiden sekä yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.

Hyvinvointialueen on seurattava alueensa väestön hyvinvointia ja terveyttä väestöryhmittäin.

Hyvinvointialueen on valmistettava valtuustolleen alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma väestön hyvinvoinnista, terveydestä ja niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma laaditaan yhteistyössä alueen kuntien kanssa.

Kymenlaakson hyvinvointialueen hyte-lautakunnan tehtävät

Hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta johtaa ja kehittää toimialaa ja vastaa sen palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä hyvinvointialuestrategian linjausten ja palvelutasopäätöksen mukaisesti.

Lautakunnan yleisenä tehtävänä on suunnitella, kehittää, ohjata ja valvoa vastualueensa palveluja sekä arvioida toiminnan vaikuttavuutta.

Lautakunnan tehtäviin kuuluu alueellisen hyvinvointikertomuksen valmistelu aluevaltuustokausittain ja raportointi sen toteutumisesta vuosittain.

4. Maakunnalliset hyte-työryhmät 2024

Maakunnallinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä (ohry)
- Koollekutsuja/pj: Hyte-päällikkö/HVA

Kunnan / kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmät

Alueellinen ehkäisevän päihdetyön työryhmä

Alueellinen elintapaohjauksen kehittämistyöryhmä

Alueellinen osallisuustyöryhmä

Kymenlaakson turvallisuusfoorumi

Maakunnallinen LAPE-työryhmä

Ikääntyvän väestön työryhmä

Kaikissa työryhmissä edustus hyvinvointialueelta, kunnista ja järjestöistä

Kuntien omat työryhmät (nimet, sisällöt ja tavoitteet vaihtelevat)

**5. Alueellisen hyvinvointikertomuksen
ja -suunnitelman vuosiraportti
2024**

PAINOPISTE 1. Päihteetön elämä –indikaattorit

↑ = Positiivinen muutos

↓ = Negatiivinen muutos

Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%)

- 20-64-vuotiaat +1,7 % (33 % väestöstä) ↓
- 65-vuotiaat -9,3 % ↑
- 75-vuotiaat -9,9 % ↑
- Matala koulutus +3,3 % ↓
- Keskitason koulutus -11,9 % ↑
- Korkea koulutus -10,5 % ↑

- Lievästä positiivisesta kehityksestä huolimatta, Kymenlaaksossa alkoholin liikakäyttö on suurempaa kuin maassa keskimäärin.

Alkoholia humalanhakuisesti käyttävien osuus (AUDIT) (%)

- 20-64-vuotiaat -5,7 % ↑
- 65-vuotiaat -3,4 % ↑
- 75-vuotiaat -3,4 % ↑
- Matala koulutus -0,8 % ↑
- Keskitason koulutus +2,6 % ↓
- Korkea koulutus -7,5 % ↑

Päivittäin tupakoivien osuus %

- 20-64-vuotiaat -8,6 % ↑
- 65-vuotiaat +4,3 % ↓
- 75-vuotiaat +2 % ↓
- Matala koulutus -8,9 % ↑
- Keskitason koulutus -5,1 % ↑
- Korkea koulutus -3,3 % ↑

• **Päivittäin nuuskaavien osuus (%) 20-64-vuotiaat -2,8 % ↑**

• **Kannabista 12 viime kuukauden aikana käyttäneiden osuus (%) 20-64-vuotiaat -1,7 % ↑**

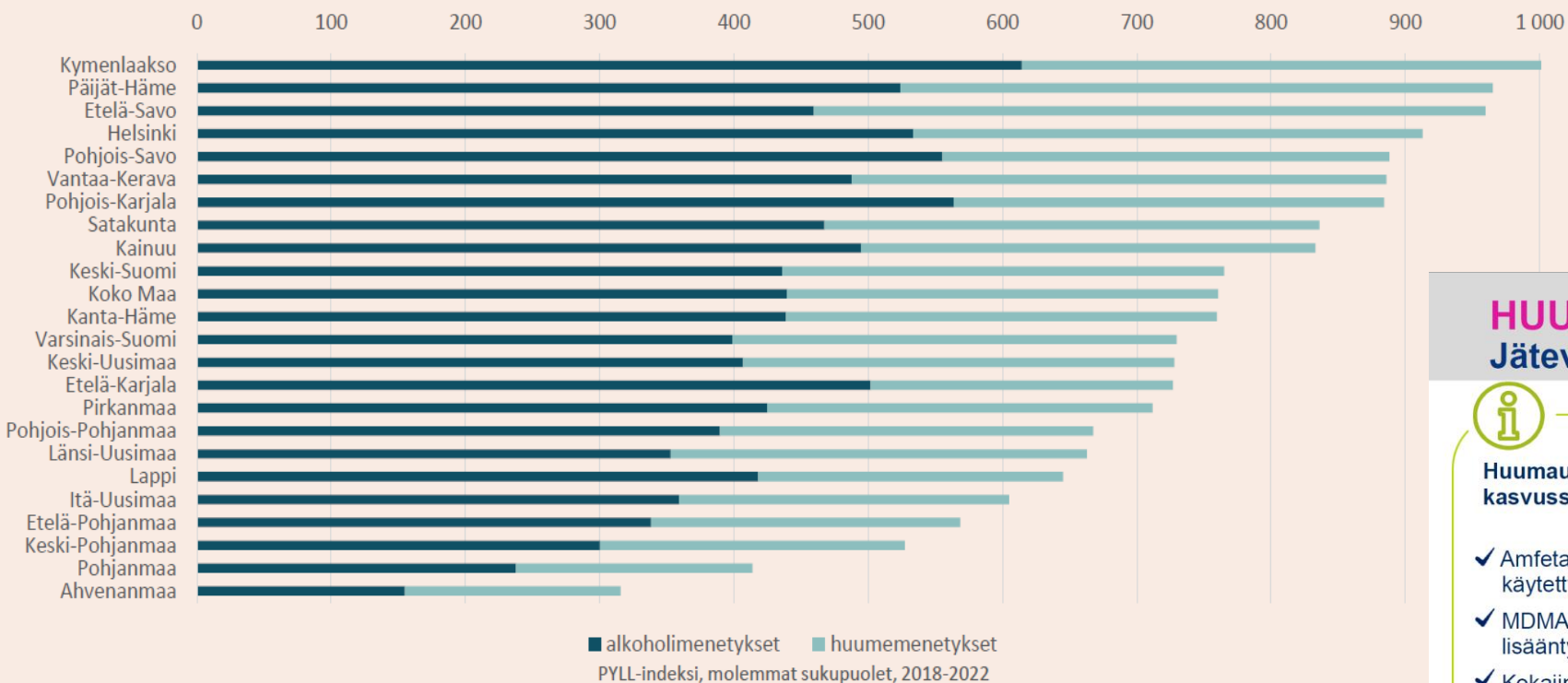
• **Poliisin tietoon tulleet kaikki huumausainerikokset / 1000 asukasta ↓**

• **Poliisin tietoon tulleet kaikki rattijuopumustapaukset / 1000 asukasta ↓**

PAINOPISTE 1. Päihteetön elämä –tilastoa (PYLL-indeksi 8/2024, Jätevesitutkimus 3/2024)

FCG.

Kymenlaaksossa on koko maan suurimmat päihdemenenetykset

PYLL - vältettävissä olevat ennenaikaisesti menetetyt elinvuodet

14.8.2024

PYLL-indeksi: menetetyt elinvuodet / 100 000 asukasta

HUUMAUSAINERIKOLLISUUS Jätevesitutkimus 03/2024

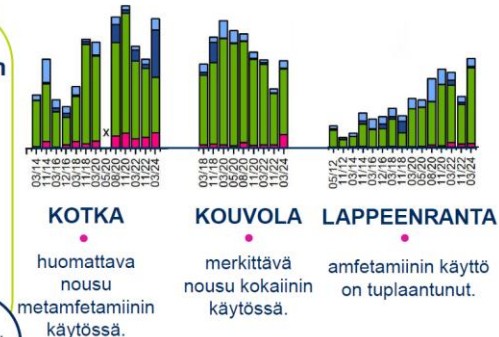

Huumausaineiden käyttö on jälleen kasvussa Kaakkois-Suomessa.

- ✓ Amfetamiini on edelleen eniten käytetty huume
- ✓ MDMA (ekstaasi) käyttö on lisääntynyt
- ✓ Kokaiinin käyttö lisääntyy Kymenlaaksossa

Kannabis

MDMA
Metamfetamiini
Amfetamiini
Kokaiini (BE)

POLIISI

PAINOPISTE 1. Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen

TAVOITE 1: Alkoholin kulutuksen ja käyttöön liittyvien haittojen vähentäminen

TAVOITE 2: Nikotiiniton Kymenlaakso 2030

TAVOITE 3: Muiden päihteiden käytön ja käyttöön liittyvien haittojen vähentäminen

TAVOITE 4: Pelihaittojen vähentäminen

Vuoden 2024 välitavoitteet/teemat: Missä on onnistuttava?	Jatkovalmistelu ja vastuutaho/yhdyspinta Sote-palveluiden, kuntien, järjestöjen vastuut. Yhdyspinnat, jotka vaativat yhteistyörakenteita.	Toteuma:	Toimenpiteen tilanne
1.-4. Päihteiden ja rahapelaamisen puheeksiottomalli käytössä hyvinvointialueella (Audit ja mini-interventio)	Hyvinvointialue	1.-4. Hyvinvointialueen henkilöstön Päihteiden puheeksi oton -verkkokurssisuoritukset 12/24 1301 suoritusta . Koulutukset/infot tuloyksiköihin jatkuu. Audit –kirjaamiset nousseet (LC-potilastietojärjestelmä) 12 868 kpl . Toimenpidekoodit valtakunnallisessa vertailussa hyvällä tasolla: koko organisaatio IHA10 yht. 5494 kpl, IHA21 yht. 524 kpl.	
2. Tuki nikotiinittomuuteen: toimintamallin jatkokehittäminen monialaisena yhteistyönä	Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt	2. Toimintamallia jatkokehitetty. 28 päivää ilman- ryhmätoimintaa pilotoitu etätoteutuksena yhteistyössä Kymenlaakson Syöpäyhdistyksen kanssa. Ryhmätoimintaa on markkinoitu laajasti mm. kuntayhteistyössä. Hyvinvointialueen verkkosivuille ja <i>Löydä apua-</i> palveluun on koottu itse- ja omahoitoa tukevaa materiaalia. Digitaalinen Irti nikotiinista –itsehoitovalmennus kehitetty Oma Kymenlaakso asiointialustalle.	
1.-4. Toimintamalli vastaamaan nuorten päihteidenkäytön ja rikollisuuden nousuun	Hyvinvointialue/Lape-työryhmä, kunnat, järjestöt, muut alueelliset toimijat, Ennaltaestävän työn poliisi	1.-4. Toimintamalli arvioinnissa; yhteistyössä Maakunnallisen Lape-työryhmän kanssa.	
1.-4. Maakunnallisen ehkäisevän päihdetyön rakenteiden kehittäminen Ja Pakka-mallin käynnistäminen	Hyvinvointialue/Alueellinen EPT-työryhmä, kunnat, järjestöt, elinkeinoelämä, muut alueelliset toimijat	1.-4. Ehkäisevän päihdetyön maakunnallinen toimintamalli päivitetty osaksi alueellista hyvinvointikertomusta	

Huomioitavaa:

- *Hyvinvointia-* palvelutarjottimelle on koostettu sisältöä päihde- ja riippuvuus teeman alle

PAINOPISTE 1. Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen

Nostot ja huomiot:

- Kymenlaaksossa menetetään maan eniten vältettävissä olevia ennenaikaisia elinvuosia päihteiden vuoksi (alkoholi, huumeet). (PYLL-indeksi 8/2024, FCG)
- Vanhempien pahoinvointi (mm. mielenterveyden haasteet, lisääntynyt päihteidenkäyttö) heijastuu nuoriin ja näkyy muun muassa heikentyneinä vanhemmuustaitoina.
- Tupakointi vähentynyt, mutta muiden nikotiinituotteiden (mm. sähkötupakka, erityisesti nuorilla) käyttö kasvanut.
- Maakunnallinen monialainen yhteistyö ehkäisevän päihdetyön toimijoiden kesken on vahvistunut.
- Terveystieteiden tutkimuskeskuksen tekemien Audit-testien (alkoholinkäytön arviointi) määrä on kasvanut (v. 2024 tavoitteeksi asetettiin 9000 kpl -> toteuma 12 868 kpl).

PAINOPISTE 2. Terveelliset elintavat ja hyvä mielenterveys –indikaattorit

↑ = Positiivinen muutos

↓ = Negatiivinen muutos

• Elämänlaatussa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%)

- 20-64v -11,4 % ↓
- 65v -5,7 % ↓
- 75v -6,4 % ↓
- Matala koulutus -8,4 % ↓
- Keskitason koulutus -10,1 % ↓
- Korkea koulutus +5,8 % ↑

Luvut nousseet jyrkästi v. -18 jälkeen. Kymenlaakson tilastot koko maan keskiarvoa heikoimmat.

• Terveytensä keskitasoisiksi tai sitä huonommaksi tuntevien osuus (%)

- 20-64v +7,1 % ↓
- 65v -4,7 % ↑
- 75v -13 % ↑
- Matala koulutus -5,6 % ↑
- Keskitason koulutus +8,1 % ↓
- Korkea koulutus -4,6 % ↑

Kymenlaakson tilastot maan korkeimmat.

• Niiden osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksakaan työskennellä vanhuuseläkeikänsä saakka (%)

- 20-64v +6 % ↓
- 20-74v +6,8 % ↓
- Matala koulutus +3,6 % ↓
- Keskitason koulutus -5,4 % ↑
- Korkea koulutus +8,9 % ↓

Kymenlaakson tilastot koko maan keskiarvoa korkeammat

• Lihavien osuus (kehon painoindeksi BMI ≥ 30 kg/m² (%))

- 20-64v +2,5 % ↓
- 65v -16,7 % ↑
- Matala koulutus -9 % ↑
- Keskitason koulutus +12 % ↓
- Korkea koulutus -18,4 % ↑

Työikäisten ylipainon kehitys ollut noususuuntainen vuodesta 2018.

• Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus (%)

- 20-64v -1,5 % ↑
- 65v -1,3 % ↑
- 75v +4,6 % ↓
- Matala koulutus +1,1 % ↓
- Keskitason koulutus -7,9 % ↑
- Korkea koulutus -3 % ↑

• Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%)

- 20-64v +12,8 % ↓
- 65v -3 % ↑
- 75v -4,6 % ↑
- Matala koulutus +13,2 % ↓
- Keskitason koulutus +7,4 % ↓
- Korkea koulutus -5,3 % ↑

Kymenlaaksossa tilanne heikompi kuin maassa keskimäärin.

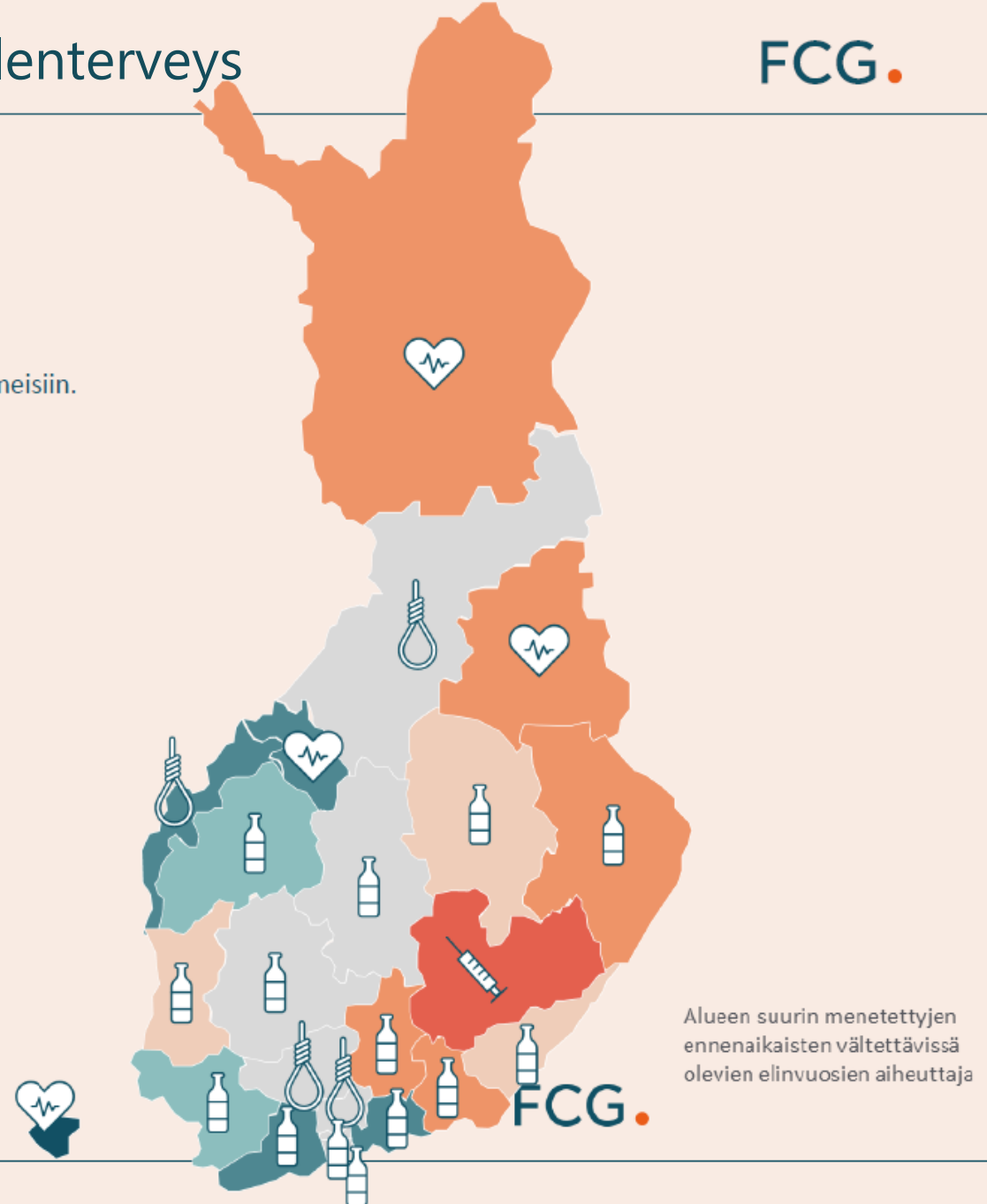
Mihin menetetään eniten vuosia?

Suomessa **menetetään eniten vältettävissä olevia ennenaikaisia elinvuosia** alkoholiin, itsemurhiin ja huumeisiin. Alueellisessa tarkastelussa nähdään kuitenkin merkittävää vaihtelua ja alueellisia erityispiirteitä.

Top3 suurimmat menetykset kuolinsyytilastojen aluokkakohtaisessa tarkastelussa:

ALUE	1.	2.	3.
Koko Suomi	Alkoholi	Itsemurha	Huumeet
Kymenlaakso	Alkoholi	Iskeemiset sydänsairaudet	Huumeet

Kymenlaakson kolmen kärkeen kiilaa myös iskeemiset sydänsairaudet

PAINOPISTE 2. Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

TAVOITE 1: Terveellisten ravinto- ja liikuntatottumusten edistäminen

TAVOITE 2: Painonhallinta ja 2-tyyppin diabeteksen vähentäminen

TAVOITE 3: Muistiterveyden edistäminen

TAVOITE 4: Mielen hyvinvoinnin edistäminen

Vuoden 2024 välitavoitteet/teemat:

Missä on onnistuttava?

Jatkovalmistelu ja

vastuutaho/yhdyspinta

Sote-palveluiden, kuntien, järjestöjen vastuut.

Yhdyspinnat, jotka vaativat

yhteistyörakenteita.

Toteuma:

Toimenpiteen tilanne

1. Liikuntaneuvonta ja –läheteyhteistyön

tiivistäminen yhdyspinnoilla:

Liikuntaneuvonnan asiakasvirran kasvu

sähköisen lähetteen (Walmu) kautta.

Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt

1.Liikuntalähetteen määrä kasvanut: läheteitä tehty v. 2024 **yht. 810 kpl.**

Liikuntalähete-koulutuksia **40 kpl osallistujia 770** HVA:n ammattilaista.

Hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyötapaamiset toteutuneet säännöllisesti.

Toimenpidekoodien kirjaaminen potilastietojärjestelmään valtakunnallisesti

vertailtuna hyvällä tasolla: OAB77 yht. 1017 kpl, OAB36 yht. 4097 kpl.

valmis

2. Diabeteksen ehkäisyn toimintamallin sekä

elintapaohjauksen ryhmien monilaisen

yhteistyön vahvistamista

Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt

2. Elintapaohjauksen ryhmiä 15, osallistujia 178. Kirjaukset LC-

potilastietojärjestelmässä kasvaneet (dia 15).

Ryhmätoiminnan ilmoittautuminen on muutettu saavutettavammaksi.

etenee

3. Finger-toimintamalli ja –ryhmät: toiminnan

kehittäminen

Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt

3. Toimintamallipilotti käynnissä, ryhmiä 3 (Kotka, Kouvola, Hamina).

Ryhmässä yht. 21 hlöä, ryhmäkertoja 15. Aivoterveysluennoilla tavoitettu 312

hlöä. **HVA on Kouvolan Seudun Muisti ry: n kanssa edistänyt**

asiakasohjausta, ryhmätapaamisten kehittämistä ja ryhmien ohjaamista.

valmis

4. Lasten, nuorten ja perheiden

mielen hyvinvointiin

panostaminen ja osallisuuden vahvistaminen

Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt, muut

alueelliset toimijat

4. Monilaisen yhteistyön kehittäminen (mallit, tavoitteet, toimenpiteet),

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet.

etenee

1.-4. Hyte-palvelukonseptikuvaus ja

-palveluohjauksen malli (RRP-hanke)

Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt, muut

alueelliset toimijat

1. -4. Hyte- palvelukonseptin suunnitelma ja Monilaisen asiakas- ja

palveluohjauksen alueellisen mallin kuvaus on valmis.

Palveluohjausta täydentämään on kehitetty chat-robotiikkaa hyödyntävä

Löydä apua –palvelu, joka ohjaa luotettavan hyvinvointitiedon, itsehoito-

ohjeiden ja tarpeen mukaisen palvelun äärelle digitaalista kanavaa pitkin.

valmis

Huomioitavaa:

• Kymenlaakson terveysliikuntastrategian päivittäminen: tavoitteiden sekä toimenpiteiden yhteensovittaminen.

• Hyte- materiaalin koostaminen digihoitopoluille ja valmennuksiin. Kirjaamisen kehittäminen. /HVA

• Yhteistyötä Ohjaamon, Kulttuuripajan ja työterveyshuoltojen kanssa tiivistetty.

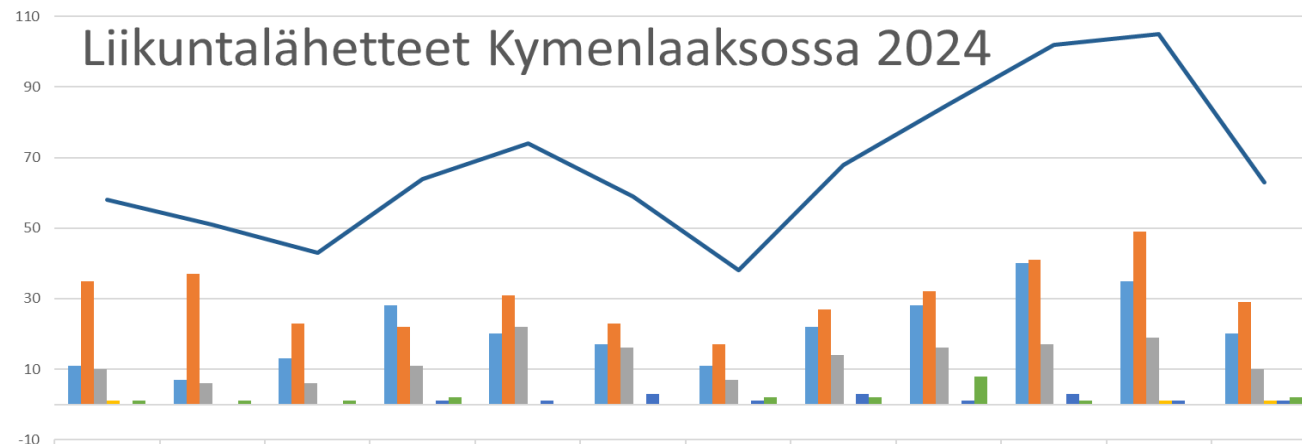
PAINOPISTE 2. Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

Liikuntalähetetilastot 2024

Yhteensä:

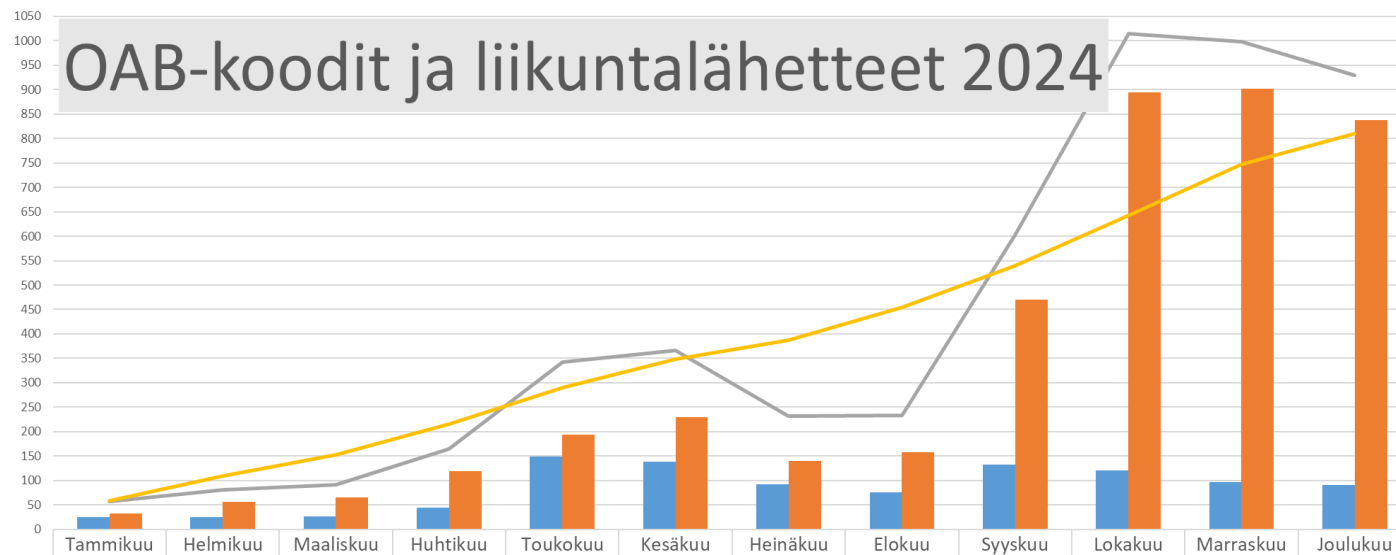
- Liikuntalähetteet 810
- OAB-koodit yht. 5114

Liikuntalähetteet Kymenlaaksossa 2024

	Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu
Kouvola	11	7	13	28	20	17	11	22	28	40	35	20
Kotka	35	37	23	22	31	23	17	27	32	41	49	29
Hamina	10	6	6	11	22	16	7	14	16	17	19	10
Miehikkälä	1								0	0	1	1
Virolahti				1	1	3	1	3	1	3	1	1
Pyhtää	1	1	1	2	0	0	2	2	8	1	0	2
Liikuntalähetteet yhteensä	58	51	43	64	74	59	38	68	85	102	105	63

OAB-koodit ja liikuntalähetteet 2024

	Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu
OAB77	25	25	27	45	149	138	92	76	132	121	96	91
OAB36	32	56	65	119	194	229	140	158	470	894	902	838
koodit yhteensä	57	81	92	164	343	367	232	234	602	1015	998	929
Liikuntalähetteet	58	109	152	216	290	349	387	455	540	642	747	810

PAINOPISTE 2. Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen

Nostot ja huomiot:

- Kymenlaaksossa menetetään maan toiseksi eniten vältettävissä olevia ennenaikaisia elinvuosia iskeemisiin sydänsairauksiin (PYLL-indeksi 8/2024, FCG).
 - 8. luokkalaisten nuorten MOVE- testien *heikon fyysisen toimintakyvyn* –testitulosten määrät kasvaneet.
- Nuorten pahoinvointi nousee voimakkaasti esille myös kiusaamista, heikkoa fyysistä toimintakykyä, korkeana terveydentilansa huonoksi kokevien prosenttiosuutena, ylipainoa, ahdistuneisuutta, heikkoa osallisuuden kokemusta ja yksinäisyyttä kuvaavissa indikaattoreissa.

(Kouluterveyskysely 2023, Kuntakortit 2024)
- Kymenlaaksossa lähes 100 000 ihmistä liikkuu liikuntasuositukseen nähden liian vähän. Liikkumattomuus ja paikallaanolo aiheuttavat Kymenlaaksoon jopa 99 M€ kustannukset vuosittain (liikkumattomuuden ja paikallaanolon suorat ja epäsuorat kustannukset). Jos liikkumissuositukset täyttäisi 20 000 kymenlaaksolaista enemmän, tämä säästäisi arviolta 17 M€ / vuosi. (UKK-instituutti 2024)
- Liikuntaläheteyhteistyö sujuvaa hyvinvointialueen ja kuntien välillä. Liikuntalähetteen määrä kasvanut: tavoitteeksi asetettiin 2024 yht. 360 lähetettä/vuosi → toteuma 810 lähetettä/2024.
- Hyvinvointia- verkkopalvelu julkaistiin 16.12.24 <https://hyvinvointia.kymenhva.fi/> Sivustoa kehitetään palautteen perusteella.
- Muistisairauksien varhaiseen tunnistamiseen ja ennaltaehkäisyyn on käynnistynyt Finger-toimintamallin mukainen toiminta.

PAINOPISTE 3. Turvallinen arki ja terveellinen ympäristö

–indikaattorit

↑ = Positiivinen muutos

↓ = Negatiivinen muutos

Asuinalueensa olosuhteisiin tyytyväisten osuus (%)

- 20-64v +2,1 % ↑
- 65v -4,9 % ↓
- 75v -7,7 % ↓
- Matala koulutus +0,1 % ↑
- Keskitaso koulutus -2,1 % ↓
- Korkea koulutus +2,3 % ↑

Päivittäisen elämänsä erittäin tai hyvin turvalliseksi kokeneiden osuus (%)

- 20-64v -8,4 % ↓
- 65v -12,3 % ↓
- 75v -12 % ↓
- Matala koulutus -13,3 % ↓
- Keskitason koulutus -3,1 % ↓
- Korkea koulutus -15,4 % ↓

Päivittäisen elämänsä turvattomaksi kokeneiden osuus (%)

- 20-64v +5,3 % ↓
- 65v +2,4 % ↓
- 75v +2 % ↓
- Matala koulutus +5,1 % ↓
- Keskitason koulutus +4 % ↓
- Korkea koulutus +1,2 % ↓

Apua riittämättömästi saavien osuus väestöstä (%)

- 55-64v +3,9 % ↓
- 65v +4,4 % ↓
- 75v +1,8 % ↓
- Matala koulutus +6,5 % ↓
- Keskitason koulutus +2,6 % ↓
- Korkea koulutus -2,2 % ↑

- Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset / 10 000 vastaavan ikäisestä
 - Yli 20v -8,4 % ↑
 - 65v -3,6 % ↑

- Omaishoidon tuen 65 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä -3,4 % ↑
- Säännöllisen kotihoidon 65 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä -5,6 % ↑

- Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä (ei muutosta)

- Arkitoimissa vähintään suuria vaikeuksia kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet -24,9 % ↑

-Päivittäisen elämänsä turvattomaksi kokeneiden määrä kasvanut jyrkästi vuodesta 2020 kaikissa ikäryhmissä.

PAINOPISTE 3. Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä

TAVOITE 1: Tapaturmien ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy

TAVOITE 2: Syrjäytymisen ehkäisy

TAVOITE 3: Ympäristöterveyden edistäminen

Vuoden 2024 välitavoitteet/teemat: Missä on onnistuttava?	Jatkovalmistelu ja vastuutaho/yhdyspinta Sote-palveluiden, kuntien, järjestöjen vastuut. Yhdyspinnat, jotka vaativat yhteistyörakenteita.	Toteuma:	Toimenpiteen tilanne
<p>1. KaatumisSeula -toimintamallin jalkauttaminen ja monialaisen yhteistyön vahvistaminen</p> <p>1.-2. Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimintaohjelman ja palvelupolun kuvauksen laatiminen</p> <p>1.-2. Lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmän perustaminen ja suunnitelmallisen työskentelyn aloittaminen</p> <p>1.-3. Esteettömyyskartoitukset alueen kunnissa</p>	<p>Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt</p> <p>Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt</p> <p>Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt</p> <p>Kunnat</p>	<p>1. KaatumisSeula pohjoinen: 291 käyntiä. Luennot, tapahtumat: 12 kpl, tavoitettu 147 hlöä. KaatumisSeula eteläinen: 472 käyntiä. Luennot, tapahtumat 22 kpl, tavoitettu 510 hlöä. Monialaista yhteistyötä edistetty kuntien liikuntapalveluiden ja järjestöjen kanssa.</p> <p>1.-2. Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma 2024-2025 valmistunut. Perhe- ja lähisuhdeväkivallan puheeksi ottamisen ja tunnistamisen malli:</p> <ul style="list-style-type: none">• Avainhenkilömallin pilotointi (2 koulutusta, 40 koulutettua ammattilaista)• Konsultaatiomallin pilotointi: yhteensä: 37 puhelinkonsultaatiota + jalkautuva konsultaatio 21 kertaa• Lähisuhdeväkivaltatyön koulutus neuvolan henkilöstölle: 34 osallistujaa, ja perheiden sosiaalityö/pohjoinen: 15 osallistujaa.• Lähisuhdeväkivaltatyön avoimet tilaisuudet hyvinvointialueen ammattilaisille: 2 tilaisuutta, paikalla yht. 106 ammattilaista <p>Monialainen lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmä perustettu, tavoitteet ja toimenpiteet määritelty (Jäsenet 19, tapaamisia 6).</p> <p>1.-3. Esteettömyyskartoituksia tehty kunnissa v. -23 ja -24. Seuraavat kartoitukset ja arviointi tehdään v. -25 (<i>Kymenlaakson alueellisen arjen turvallisuusohjelman 2024-2025 toimenpiteenä</i>).</p>	<p></p> <p></p> <p></p> <p></p>

Huomioitavaa:

Kymenlaakson alueellinen arjen turvallisuusohjelma 2024-2025 täydentää ja tarkentaa painopiste 3. tavoitteita ja toimenpiteitä.

Kymenlaakson hyvinvointialueen verkkosivuille, *Löydä apua-* palveluun ja *Akseli-*infonäytöille on tuotettu tietoa alueen asukkailla perhe- ja lähisuhdeväkivallasta sekä tuen muodoista.

PAINOPISTE 3. Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä

Nostot ja huomiot:

- Turvattomuuden kokemus kasvanut kaikissa ikäluokissa (indikaattori- ja asiantuntijatieto).
 - Kymenlaaksossa laskennallinen parisuhdeväkivaltaa kokeneiden määrä on 5 662 ihmistä vuodessa (4 %) -> laskennallinen kustannus terveydenhuollolle 5,8 miljoonaa euroa/vuosi Kymenlaaksossa. (*Lähisuhdeväkivallasta aiheutuvat kustannukset Suomessa –tutkimus, VM julkaisu 2022:24*)
 - Huolta herättävänä ilmiönä: Ikääntyneisiin ihmisiin kohdistuva väkivalta (voi olla muodoltaan fyysistä, henkistä, taloudellista ja seksuaalista väkivalta) sekä digitaalinen väkivalta, jonka kohteena voivat olla kaiken ikäiset ihmiset.
-
- Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma 2024-2025 sekä Perhe- ja lähisuhdeväkivallan puheeksi ottamisen ja tunnistamisen malli valmistuneet.
 - Turvallisuusviestintään panostettu alueella.

PAINOPISTE 4. Merkityksellinen elämä –indikaattorit

• Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%)

- 20-64v +5,8 % ↓
- 65v -4,7 % ↑
- 75v -5,5 % ↑
- Matala koulutus +8,0 % ↓
- Keskitason koulutus +6,0 % ↓
- Korkea koulutus -8,0 % ↑

Tilastot nousseet tasaisesti vuodesta 2018

• Onnelliseksi itsensä kokeneiden osuus (%)

- 20-64v -11,9 % ↓
- 65v -6,0 % ↓
- 75v +10,4 % ↑
- Matala koulutus -10,2 % ↓
- Keskitason koulutus -13,8 % ↓
- Korkea koulutus -7,4 % ↓

Tilastot laskeneet jyrkästi vuodesta 2020

• Rahanpuutteen vuoksi ruoasta, lääkkeitä tai lääkärikäynneistä tinkimään joutuneiden osuus (%)

- Yli 20v +3,1% ↓
- 75v +4,1 % ↓

• Aktiivisesti järjestötoimintaan tms. osallistuvien osuus (%)

- 20-64v +0,8 % ↑
- 65v -1,5 % ↓
- 75v -3,8 % ↓
- Matala koulutus +3,2 % ↑
- Keskitason koulutus +1,1 % ↑
- Korkea koulutus -10,6 % ↓
- Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18-24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä -7,5 % ↑

Määrä laskenut, vaikka edelleen valtakunnallisesti vertailtuna korkeampi kuin maassa keskimäärin.

• Toimeentulotukea lyhytaikaisesti saaneet kotitaloudet vuoden aikana -2,1 % ↑

Koko maan vertailussa lasku jatkunut vuodesta 2020

• Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet henkilöt vuoden aikana, % asukkaista -0,8 % ↑

- 25-64v -0,8 % ↑

• Toimeentulotukea 18-24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

- 18-24v -7,8 % ↑
- 25-64v -7,8 % ↑
- 65v +1,7 % ↓

Työikäisissä määrä laskenut, vaikka edelleen koko maan vertailussa korkein.

PAINOPISTE 4. Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus merkitykselliseen elämään

TAVOITE 1: Eri-ikäiset asukkaat innostuvat osallistumaan ja vaikuttamaan omaan, yhteisönsä ja ympäristönsä hyvinvointiin

TAVOITE 2: Kymenlaakson alueen eri toimijat mahdollistavat yhdessä asukkaiden kanssa paikallisen toiminnan ja saumattoman yhteisen tekemisen

Vuoden 2024 välitavoitteet/teemat: Missä on onnistuttava?	Jatkovalmistelu ja vastuutaho/yhdyspinta Sote-palveluiden, kuntien, järjestöjen vastuut. Yhdyspinnat, jotka vaativat yhteistyörakenteita.	Toteuma:	Toimenpiteen tilanne
<p>1.-2. Yhteisöllisyyden ja kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen kuntalaisia kuullen</p> <p>1.-2. Kulttuurihyvinvointiyhteistyön kehittäminen ja edistäminen</p> <p>Kulttuurilähetteen käyttöönotto: kuntien kulttuurineuvonnan ja hyvinvointialueen kulttuurilähetteen pilotointi</p>	<p>Kunnat, hyvinvointialue, järjestöt</p> <p>Kunnat, hyvinvointialue, kulttuurihyvinvoinnin verkosto</p>	<p>1.-2. Hyvinvointialueen palveluita maakunnan kohtaamispaikoissa mukana; etenkin Kouvolan yhteisötiloissa, Kotkan ja Haminan kumppanuustaloilla ja korttelikodeissa.</p> <p>Kaikissa kunnissa kuntalaisia kohtaamispaikkojen kehittämisessä mukana. Esim. Kouvolan yhteisötiloissa kehittämisessä mukana aluetoimikunnat, talotoimikunnat eli käyttäjät sekä järjestöt (<i>Yhteisiä askeleita osallisuuteen ja kumppanuuteen</i> –hanke).</p> <p>Maakunnassa yhteinen näkemys kohtaamispaikkatoiminnan tärkeydestä ja hyödyistä, mutta resursseista pulaa. Yhteistyötä vahvistettava edelleen.</p> <p>1.-2. Hyvinvointia.fi, -palvelutarjotin julkaistu, mukana kulttuuripalvelut. Kymenlaakson Taikusydän –verkosto toimii aktiivisesti. Ikäihmisten oma maakunnallinen ja KymenHVA sisäinen verkosto tapaa säännöllisesti.</p> <p>Kouvola, Hamina ja Kotka mukana pilotissa. Kulttuurilähetteen toteutus määrää 55. Alusta poistuu käytöstä helmikuussa 2025, mutta tahtotilaa jatkolle löytyy sekä mukana olleista kunnista että hyvinvointialueelta. Selvitys jatkon kannalta käynnissä.</p>	<p></p> <p></p> <p></p> <p></p>

Huomioitavaa:

Osallisuusohjelma 2023-2025 tavoitteiden toteuma.

PAINOPISTE 3. Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä

Nostot ja huomiot:

- Turvattomuuden kokemus kasvanut kaikissa ikäluokissa (indikaattori- ja asiantuntijatieto).
 - Kymenlaaksossa laskennallinen parisuhdeväkivaltaa kokeneiden määrä on 5 662 ihmistä vuodessa (4 %) -> laskennallinen kustannus terveydenhuollolle 5,8 miljoonaa euroa/vuosi Kymenlaaksossa.
 - Huolta herättävänä ilmiönä: Ikääntyneisiin kohdistuva väkivalta (voi olla muodoltaan fyysistä, henkistä, taloudellista ja seksuaalista väkivaltaa) sekä digitaalinen väkivalta, jonka kohteena voivat olla kaiken ikäiset ihmiset.
- Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma 2024-2025 sekä Perhe- ja lähisuhdeväkivallan puheeksi ottamisen ja tunnistamisen malli valmistuneet.
- Turvallisuusviestintään panostettu alueella (kunnat).

NYKYTILAN KUVAUS

VAHVUUDET

- Hyvinvointialueen hyte-kysely ammattilaisille 3/24 mukaan 75% ammattilaisista ilmoitti ohjaavansa asiakkaitaan hyte toimintaan (38% ohjaa joka viikko).
 - Liikunta- ja kulttuurilähete sekä *Hyvinvointia* –palvelun kehittämisessä yhteistyö erityisesti hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen kanssa on tiivistynyt entisestään ja vahvistanut jo vakiintuneita yhteistyökäytänteitä.
 - Liikuntalähetteen määrä kasvanut ja ylittänyt ennakkoon asetetut tavoitteet. Yhteistyö liikuntaneuvonnan palvelupolussa kuntien ja hyvinvointialueen välillä sujuvaa.
- Valtionrahoituksen perusteena toimiva hyte-kerroinindikaattori kehittäminen ja kirjaamiskäytänteet edistyneet hyvinvointialueella.
 - Ennaltaehkäisevään mielenterveys- ja päihdetyöhön panostetaan alueen kunnissa.
 - Lapsivaikutusten arvioinnit käytössä kunnissa ja käynnistymässä hyvinvointialueella.

NYKYTILAN KUVAUS

HAASTEET

- Asukasluvun ja väestöllisen huoltosuhteen kehitys. Koko maahan nähden Kymenlaakso ikääntyy muuta maata nopeammin.
- Niiden osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksakaan työskennellä vanhuuseläkeikään saakka on kasvanut.
- Perheiden moniongelmaisuus (ml. köyhyys) kasvanut. Vanhempien pahoinvointi, kuten mielenterveyden haasteet ja lisääntyneet päihteidenkäyttö näkyvät muun muassa heikentyneinä vanhemmuustaitoina ja heijastuu lapsiin sekä nuoriin.

Ennaltaehkäiseville palveluille on alueella yhä suurempi tarve:

- *Hyvinvointialueen kustannuksissa painottuvat kalliit erityistason palvelut. Se nostaa palvelurakenteen keventämisen sekä ennaltaehkäisevien palvelujen tarpeen yhä suuremmaksi.*
- *Väestöllä on suuri tarve ennaltaehkäiseville palveluille, joiden saavutettavuus tulisi varmistaa kaikilla palvelukanavilla.*
- *Alueellinen yhteistyö kaipaa vahvempaa toiminnan ohjausta ja johtamista. Vastuun siirtäminen aikaisempaa leveämmille, kuntien ja hyvinvointialueen ylimmän johdon harteille saattaisi vahvistaa alueellista yhteistyötä entisestään.*

(Lähde: [Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen Kymenlaakson hyvinvointialueella : Alueellinen asiantuntija-arvio, syksy 2024 \(julkari.fi\)](#))

HVA:n hyte-kysely ammattilaisille 3/24 mukaan:

- Ammattilaisista 25 % ei ohjaa asiakkaitaan hyte-toimintaan tai ei osaa sanoa ohjaako
- Puolet ei tiedä mitä hyte-toimintaa on tarjolla ja yli kolmasosa kokee, että hyte toimintaan ohjaaminen ei kuulu työnkuvaan
- Vastaajista 22 % ei saa mistään tietoa alueen hyte-toiminnasta

[Etusivu](#)
[Prosessi-indikaattorit](#)
[Tulosindikaattorit](#)
[Info](#)

Kymenlaakson hyvinvointialue

Alue

Kymenlaakson hyvinvointialue

HYTE-kerroin

44

Prosessi-indikaattori, keskiarvo

22

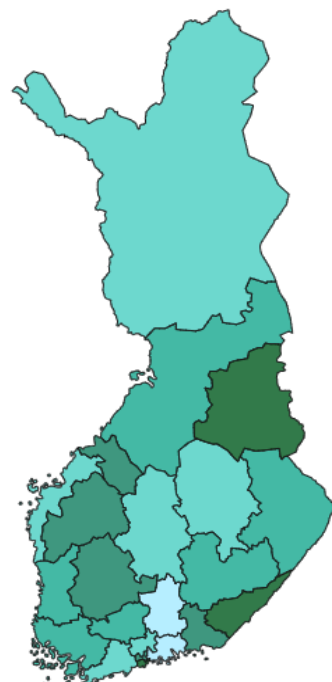
Tulosindikaattori, keskiarvo

66

Valitse indikaattori

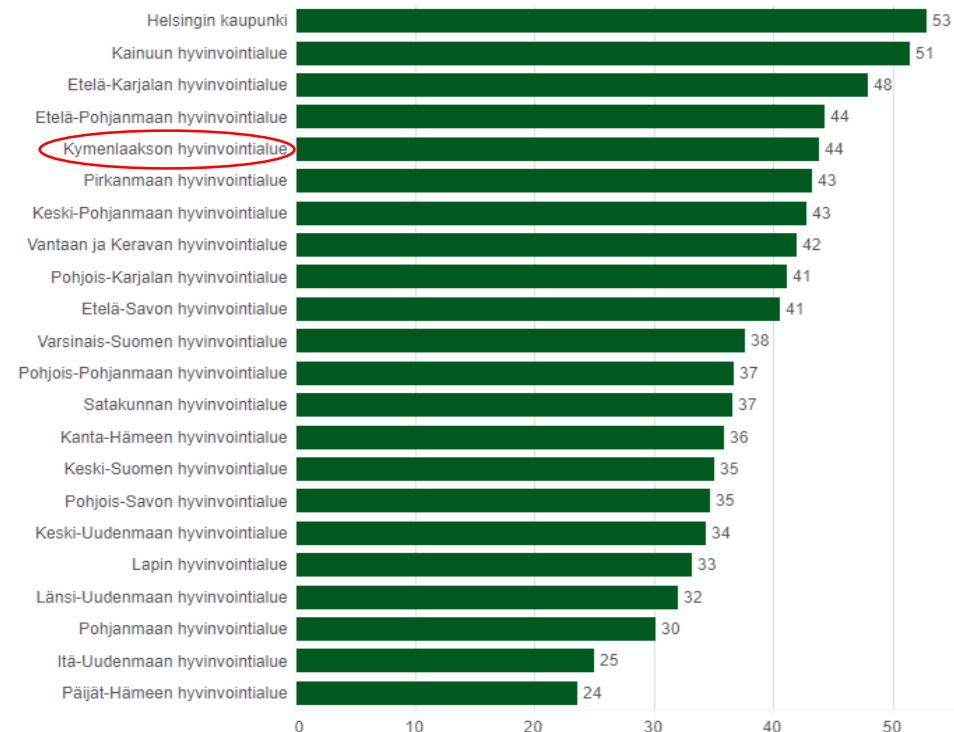
HYTE-kerroin

HYTE-kerroin

24 53

HYTE-kerroin

Hyte-kerroinrahoituksen arviolaskelman pohjana käytettävä tilastotieto 12/24 näyttää vuoden 2023 tilastointilaskelmien mukaan Kymenlaakson osalta hyvältä valtakunnallisesti vertailtaessa. Kehitettävää on kuitenkin vielä erityisesti elintapaohjaukseen liittyvän tilastoinnin sekä tulokseen vaikuttavien prosessien kehittämisessä.

Kymenlaakson maakunnallinen
lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
2020-2025

LAPSISTA, NUORISTA JA PERHEISTÄ VOIMAA KYMENLAAKSOON

Voidaan hyvin huomennakin!

STRATEGIAOSA

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman arviointi 2024, kiteytetyt nostot

Lapsivaikutusten arviointiprosessi käynnistetty hyvinvointialueella, useassa kunnassa jo käytössä

Lapsibudjetointiprosessi käynnistetty hyvinvointialueen omana työnä hanketuella, kuntien tiedot myös mukana

Lapsiystävällinen kunta-toimintamalli käytössä Kotkassa ja Haminassa

Vanhemmuuden tuki, lisätty erilaisia ryhmätoimintoja ja digipolkuja sekä osaamista, kasvatustuoreita. Vaativien eroperheiden auttamisen verkosto toiminnassa

Lasten ja nuorten mielenterveyden tukeminen näyttöön perustuvien menetelmin: psykososiaalisten interventioiden koulutukset ja käyttöönotto (mm. ohjatut omahoidot, Cool Kids, IPC, Ihmeelliset vuodet)

Kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan vastainen toiminta, kiusaamisen puuttumisen mallit kunnissa ja erilaiset ryhmätoiminnot

Liikkuvaa toimintamallia käytössä varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja seurakunnissa

Poliisin koulukiertue 6-luokkalaisille aiheena päihteet, väkivalta ja kiusaaminen, sosiaalinen media, itsemääräämisoikeus. Toimintamalli laadittu ennalta estävän toiminnan ja alle 18-vuotiaiden rikosten tutkinnan keskittämiseksi samaan yksikköön

Poissaoloihin puuttumisen malli, arvioitiin toimivuus ja päivitettiin, on käytössä kaikissa kunnissa.

Kiva- koulu toimintamalli käytössä kunnissa

Lähisuhdeväkivallan ehkäisy ja puheenotto laajalti käytössä, avainhenkilökoulutusta järjestetty

Kohtaamispaikkatoimintaa ja nuorisotalotoimintaa saatavilla kaikilla perhekeskus alueilla

Kymenlaakson maakunnallisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman raportti 2024:

<https://kymenhva.fi/wp-content/uploads/2025/01/Kymenlaakson-maakunnallisen-lasten-ja-nuorten-hyvinvointisuunnitelman-raportti-2024.pdf>

7. Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman raportti 2024

*"ikääntyessä eletään täyttä
oman näköistä elämää"*

- Kymenlaakson väestön ikääntyä muuta maata nopeammin. Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman suunnittelukauden tavoitteet ja niille sovitut indikaattorit ovat yhtenevät alueellisen hyvinvointikertomuksen kanssa. Yhteiset välitavoitteet sekä niille sovitut toimenpiteet pohjautuvat niin ikään alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan ja –kertomukseen. Välitavoitteissa on huomioitu strategiset tavoitteet ikääntyneen väestön hyvinvoinnin sekä osallisuuden ja toimijuuden tukemisesta ja mahdollistamisesta. Välitavoitteille asetetuissa toimenpiteissä näkyy vahvasti ikääntyneen väestön toimintakyvyn kokonaisvaltainen tukeminen. Toimenpiteissä nousee vahvasti esille alueellinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa sekä yhteistyön edelleen vahvistaminen huomioiden kuntakohtaiset tarpeet.
- Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman välitavoitteille määriteltyjen toimenpiteiden toteutumista on seurattu alueellisesti Maakunnallisessa Ikääntyneen väestön yhteistyöryhmässä. Välitavoitteille asetetut kuntakohtaiset/toimijakohtaiset (2024 vuonna myös ikääntyneiden järjestöjen oma tavoitekortti) toimenpiteet on raportoitu kuntakorteille, joissa myös seurataan toimenpiteiden toteutumista. Välitavoitteille asetetut toimenpiteet ovat toteutuneet/etenevät pitkälti suunnitellun mukaisesti.

Kuntien ja hyvinvointialueen välitavoitteista nousee esille yhteneviä toimenpiteitä

PAINOPISTE 1.

- **Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus merkitykselliseen elämään**
- Toimenpiteissä korostuu ikääntyvän väestön osallisuutta ja toimijuutta tukeva toiminta. Oman toimijuuden ja osallisuuden kokeminen sekä yhteisöllisyyden vahvistaminen on toteutunut erilaisissa tilaisuuksissa, tapahtumissa, kohtaamispaikoissa ja mm. vanhustenviikolla, myös ikääntyneen väestön digiosaamisen vahvistaminen ja tukeminen sekä ottaminen näkyvät toimenpiteissä
- Kunnissa on kaiken kaikkiaan kehitetty ja vahvistettu aktiivisesti ikääntyville kuntalaisille suunnattua toimintaa ja toimintamalleja tiiviissä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kunnan omien erityispiirteiden ja tarpeiden mukaisesti. Hyvinvointialueen roolina on ollut Sote - asiantuntijuuden osaamisen tuominen kuntien, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa tehtävään yhteistyöhön kuntien oman toimintaympäristön mukaisesti.

PAINOPISTE 2.

- **Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen**
- Päihteiden puheeksi otto on vahvistunut; ammattilaisille on käynnistynyt Päihteet ja rahapelaaminen puheeksi-verkkokoulutus sekä päivitettyjä puheeksi oton-kortteja on jaettu eri toimijoille
- Päihteet puheeksi teematapahtumia/-iltoja

PAINOPISTE 3.

- **Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen**
- Muistisairauksien varhaiseen tunnistamiseen ja ennaltaehkäisyyn on käynnistynyt Finger-toimintamallin mukainen toiminta Kouvola/Hamina/Kotka kuntien, järjestöjen ja HVA:n yhteistyöllä
- Kuntien liikuntaryhmät ovat olleet hyvin osallistavia, liikunnanohjaus/-ryhmät on nähty tärkeänä.
- IkäVinkki-toiminnan käynnistyminen

PAINOPISTE 4.

- **Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä**
- Kaatumisseula toimintamalli on vakiintunut
- Osaamisen vahvistaminen lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja ehkäisyyn on kasvanut maakunnallisen Lähisuhdeväkivallan ehkäisytoimintaohjelman laatimisen myötä

- Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelmaa täydentää yhteiskehittämisenä alueen kulttuuri- ja sote-toimijoiden kesken valmistunut alueellinen **Ikääntyneen väestön kulttuurihyvinvointisuunnitelma vuosille 2021-2025**. Sen tavoitteena on lisätä Kymenlaakson alueen ikääntyneen väestön kulttuurihyvinvointia, osallisuutta sekä kulttuurihyvinvointipalvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta. Lisäksi tavoitteena on yhtenäistää kulttuurihyvinvointityön käytänteitä alueellisesti. Se tukee osaltaan Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista.
- Kulttuurihyvinvointisuunnitelman **tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista arvioidaan alueellisesti ikääntyneiden kulttuuriyhteyshenkilöiden verkostossa**, jossa on käyty läpi toteutuneita toimenpiteitä, jatkettu yhteistä tekemistä, jaettu tietoa sekä osaamista. **Yhteistyö jatkuu tiiviinä ja yhteinen tahtotila kulttuurihyvinvoinnin edistämiseen etenee.**
- **Kulttuurin saavutettavuutta tukee Kotkassa Kaiku-korttitoiminta sekä Kaiku-korttikokeilu Haminassa. Kouvolassa vastaavaa toimintaa mahdollistaa Virta-kortti. Hyvinvointialueella on herätelty uudelleen ikääntyneiden kulttuurihyvinvointiyhdyskuntaverkostoa.**

Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman raportti 2024:

<https://kymenhva.fi/wp-content/uploads/2025/01/Ikaantyneen-vaeston-hyvinvointisuunnitelman-raportti-2024.pptx>

Raportti sisältää Kuntakortit:

- Hyte-kuntakortti **Hamina**
- Hyte-kuntakortti **Miehikkälä-Virolahti**
- Hyte-kuntakortti **Kotka**
- Hyte-kuntakortti **Kouvola**
- Hyte-kuntakortti **Pyhtää**
- **Ikääntyneiden järjestöt**
- **Kymenlaakson hyvinvointialue**